

FASCICOLO IR KT.

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija)

SPRENDIMAS

2004 m. lapkričio 18 d. *

Sujungtose bylose C-10/02 ir C-11/02

dėl *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia* (Italija) 2001 m. spalio 10 d. sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo 2002 m. sausio 15 d., pagal EB 234 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

Anna Fascicolo ir kt.,

Enzo De Benedictis ir kt.,

prieš

Regione Puglia,

Maria Paciolla,

Assessorato alla Sanità e Servizi Sociali della Regione Puglia,

Coordinatore del Settore Sanità,

* Processo kalba: italq.

Azienda Unità Sanitaria Locale BR/1,

Felicia Galietti ir kt.,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4,

Madia Evangelina Magrì,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/1,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3 (C-10/02),

ir

Grazia Berardi ir kt.

Lucia Vaira ir kt.

prieš

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4,

Angelo Michele Cea,

I - 11122

Scipione De Mola,

Francesco d'Argento,

Azienda Unità Sanitaria Locale FG/2,

Antonella Battista ir kt.,

Nicola Brunetti kt.,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3,

Azienda Unità Sanitaria Locale FG/3,

Erasmus Fiorentino (C-11/02),

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann ir teisėjai R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts, S. von Bahr ir K. Schiemann (pranešėjas),

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė M. Múgica Arzamendi, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. kovo 25 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- A. Fascicolo ir kt., atstovaujamų advokato G. Monacis,
- E. De Benedictis ir kt., atstovaujamų advokatų A. Loiodice, I. Lagrotta ir N. Grasso,
- G. Berardi ir kt., atstovaujamų advokato M. Langiulli,
- L. Vaira ir kt., atstovaujamų advokatų L. D'Ambrosio ir L. Ferrara,
- *Regione Puglia*, atstovaujamos advokato A. Sisto,
- *Azienda Unità Sanitaria Locale BA/1*, atstovaujamos advokato D. Caruso,
- *Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3*, atstovaujamos advokatų G. D'Innella, V. A. Pappalepore ir M. de Stasio,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos A. Aresu ir M. Patakia,

susipažinęs su 2004 m. balandžio 1 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Du prašymai priimti prejudicinį sprendimą pateikti dėl 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/16/EEB, skirtos padėti laisvam gydytojų judėjimui ir jų diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusiam pripažinimui (OL L 165, p. 1), kuri paskutinį kartą iš dalies pakeista 1999 m. gegužės 21 d. Komisijos direktyva 1999/46/EB (OL L 139, p. 25, toliau – Direktyva 93/16), 36 straipsnio 2 dalies, kuri pakeitė 1986 m. rugsėjo 15 d. Tarybos direktyvos 86/457/EEB dėl specialių bendrosios medicinos praktikos studijų (OL L 267, p. 26) 7 straipsnio 2 dalį, išaiškinimo.
- 2 Šie prašymai buvo pateikti nagrinėjant bylas, pirma, G. Berardi ir kt. bei L. Vaira ir kt. prieš *Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4* ir kt. (C-11/02) ir Fascicolo ir kt. bei, antra, De Benedictis ir kt. prieš *Regione Puglia* ir kt. (C-10/02) dėl įvairių šio regiono administracinių institucijų 1998 ir 1999 metais priimtų sprendimų dėl bendrosios medicinos praktikos gydytojų darbo vietų užpildymo pagal nacionalinę sveikatos sistemą vietovėse, kuriose trūksta gydytojų.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

- 3 Direktyva 93/16 kodifikuojamos įvairios direktyvos, susijusios su gydytojų kvalifikacija, taip pat Direktyva 86/457.
- 4 Pagal Direktyvos 93/16 2 straipsnį visos valstybės narės pripažįsta diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialias kvalifikacijas patvirtinančius dokumentus, kuriuos vienos valstybės narės piliečiams išduoda kitos valstybės narės pagal šios direktyvos 23 straipsnį ir kurie išvardyti 3 straipsnyje, savo teritorijoje turintiesiems šias kvalifikacijas suteikdamos tokią pačią teisę pradėti bei vykdyti gydytojo veiklą, kokia yra suteikiama turintiems pačios valstybės narės išduotus diplomus, pažymėjimus ir kitus dokumentus.
- 5 Direktyvos 93/16 9 straipsnio 1 dalis, kaip bendrą taisyklę, nustato, kad jei valstybių narių piliečių diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialias mediko kvalifikacijas patvirtinantys pažymėjimai neatitinka būtiniausių 23 straipsnyje nustatytų studijų reikalavimų, visos valstybės narės kaip pakankamą oficialių kvalifikacijų įrodymą pripažįsta medicinos diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialias kvalifikacijas patvirtinančius dokumentus, kuriuos išdavė tos valstybės narės, jeigu juose nurodytas mokymas prasidėjo iki minėto 9 straipsnio 1 dalyje nurodytų datų, prie kurių pridedamas pažymėjimas, liudijantis, kad šie piliečiai penkerių metų laikotarpiu bent trejus metus iš eilės iki šio pažymėjimo išdavimo dienos faktiškai bei teisėtai vertėsi minėta veikla.

- 6 Direktyvos 93/16 30 straipsnis nustato, kad valstybė narė, kurios teritorijoje nėra 23 straipsnyje minimų išsamių studijų, įveda specialias bendrosios medicinos praktikos studijas, laikantis privalomų 31 ir 32 straipsniuose nustatytų reikalavimų, tačiau pirmieji diplomai, pažymėjimai arba kiti oficialias kvalifikacijas patvirtinantys dokumentai apie tokių studijų baigimą išduodami ne vėliau kaip 1990 m. sausio 1 dieną.
- 7 Direktyvos 93/16 36 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa, kuri pakeitė Direktyvos 86/457 7 straipsnio 1 dalį, perimdama jos formuluotę, numato:

„Nuo 1995 m. sausio 1 d., remdamasi savo pačios pripažintomis įgytomis teisėmis, valstybė narė nustato, kad verstis bendrosios medicinos praktika pagal jos nacionalinę socialinio draudimo sistemą galima tik turint 30 straipsnyje nurodytą diplomą, pažymėjimą ar kitą oficialias kvalifikacijas patvirtinantį dokumentą.“

- 8 Minėto straipsnio 2 dalis, kuri pakeitė Direktyvos 86/457 7 straipsnio 2 dalį, iš esmės perimdama jos formuluotę, nustato:

„Valstybė narė tiksliai apibrėžia savo pripažįstamas įgytas teises. Tačiau ji pripažįsta teisę verstis bendrosios medicinos praktika laikantis nacionalinės socialinio draudimo sistemos ir neturint 30 straipsnyje nurodyto diplomo, pažymėjimo ar kito oficialias kvalifikacijas patvirtinančio dokumento tiems gydytojams, kurie, remiantis 1–20 straipsniais, 1994 m. gruodžio 31 d. tokią teisę turėjo ir tą dieną buvo įsisteigę jos teritorijoje, kaip nurodyta 2 straipsnyje arba 9 straipsnio 1 dalyje“.

Nacionalinės teisės aktai

- 9 Direktyva 86/457 į Italijos teisę buvo perkelta 1991 m. rugpjūčio 8 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 256 (GURI, Nr. 191, 1991 m. rugpjūčio 16 d., toliau — Įstatyminis dekretas Nr. 256/91). Jo 2 straipsnio pirmoji pastraipa, kaip bendrą taisyklę, nustato, kad nuo 1995 m. sausio 1 d., siekiant verstis nacionalinės sveikatos sistemoje bendrosios medicinos praktika, yra būtina turėti specialių bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimą.
- 10 Tačiau pagal Įstatyminio dekreto Nr. 256/91 6 straipsnį teisė verstis bendrosios medicinos praktika taip pat pripažįstama gydytojams, kurie pagal nacionalinę sveikatos sistemą 1994 m. gruodžio 31 d. turėjo teisę ją verstis, t. y. teisę, pripažintą lygiaverte minėtam pažymėjimui (toliau – lygiavertė kvalifikacija).
- 11 Italijos teritorijoje vertimasi bendrosios medicinos praktika, suderinama su nacionaline sveikatos sistema, pagal 1992 m. gruodžio 30 d. Įstatyminio dekreto Nr. 502 (GURI, Nr. 305, 1992 m. gruodžio 30 d.), iš dalies pakeisto 1993 m. gruodžio 7 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 517 (GURI, Nr. 293, 1993 m. gruodžio 15 d.), 8 straipsnio 1 dalį reglamentuoja kas trejus metus peržiūros nacionalinės kolektyvinės sutartys.
- 12 Pagrindinių bylų aplinkybių metu galiojusi nacionalinė kolektyvinė sutartis (toliau – kolektyvinė sutartis) buvo pradėta įgyvendinti 1996 m. liepos 22 d. Respublikos prezidento dekretu Nr. 484 (GURI, Nr. 220, p. 1, 1996 m. rugsėjo 19 d.). Pagal šią kolektyvinę sutartį:

- laisvų darbo vietų užpildymo procedūra, prasideda regione paskelbus bendrą regiono sąrašą, kuriame nurodomi gydytojai, suskirstyti remiantis balų, apskaičiuotų pagal tos pačios sutarties 3 straipsnį (jos 2 straipsnis), sistema,

- sąrašų sudarymo ir gydytojų suskirstymo tikslais už bendrosios medicinos studijų pažymėjimą, kaip aukštojo mokslo baigimą patvirtinantį dokumentą, skiriama dvylika balų. Vertinant praktinę veiklą, suinteresuotajam asmeniui skiriama 0,20 balo už kiekvieną pirminės sveikatos priežiūros gydytojo praktikos mėnesį. Papildomų balų galima gauti dėl verčiantis bendrosios medicinos gydytojo praktika vykdomos tam tikros ypatingos veiklos (kolektyvinės sutarties 3 straipsnio 1 dalis).

- 13 Dėl darbo vietų suteikimo vietovėse, kuriose trūksta pirminės pagalbos ir budinčių priežiūros gydytojų, kolektyvinė sutartis taip pat numato:

- *Aziende Sanitarie Locali* (vietinės viešosios sveikatos įstaigos) nuo 20 iki 40 % šių darbo vietų skiria gydytojams, turintiems Įstatyminio dekreto Nr. 256/91 2 straipsnyje nurodytą bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimą, ir nuo 80 iki 60 % – gydytojams, turintiems lygiavertę kvalifikaciją (kolektyvinės sutarties 3 straipsnio 6 dalis). Jeigu sutartis nebūtų laiku atnaujinta, ateinančiais metais numatoma skirti po 50 % darbo vietų kiekvienai iš dviejų gydytojų kategorijų (minėtos sutarties baigiamoji nuostata Nr. 5);

- kiekvienoje įstaigoje laisvų darbo vietų sąrašas sudaromas sumuojant kandidato Įstatyminio dekreto Nr. 256/91 2 straipsnyje nurodytame regioniniame sąrašė gautus balus, balus už gyvenimą regione bei balus, skiriamus už tai, kad kandidatas gyvena vietovėje, kurioje trūksta gydytojų (kolektyvinės sutarties 20 straipsnio 6 dalis).

- 14 1998 m. balandžio 29 d. regiono tarybos Sprendimu Nr. 1245 (BURP Nr. 46, 1998 m. gegužės 15 d.) *Regione Puglia* nusprendė, kad 1998 metais 40 % darbo vietų, skirtų vietovėms, kuriose trūksta gydytojų ir neužimtos darbo vietos, bus suteikiama gydytojams, turintiems bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimą, o 60 % darbo vietų – gydytojams, turintiems lygiavertę kvalifikaciją. 1999 metams dviejų kategorijų gydytojams suteikiamų darbo vietų procentinis dydis buvo pakeistas taip, kad kiekvienai jų buvo 50 %.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

- 15 Pagrindinės bylos buvo iškeltos dėl aplinkybės, kad laisvų darbo vietų vietovėse, kuriose trūksta gydytojų, atžvilgiu tam tikri gydytojai, turėję Įstatyminio dekreto Nr. 256/91 2 straipsnyje nurodytą specialių bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimą bei iki 1994 m. gruodžio 31 d. įgytą teisę verstis medicinos praktika pagal nacionalinę socialinės apsaugos sistemą, bandė pretenduoti ir į vietas, skirtas ši pažymėjimą turintiems gydytojams, ir į lygiavertę kvalifikaciją turintiems gydytojams skirtas darbo vietas. Be to, šie gydytojai siekė gauti dvylika balų, skiriamų minėto pažymėjimo turėtojams, nepaisant to, kad pretendavo į darbo vietas, skirtas minėta lygiavertę kvalifikaciją turintiems gydytojams.

- 16 Iš pradžių *Regione Puglia* nusprendė, kad nors gydytojai, tuo pat metu turintys specialių bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimą ir iki 1994 m. gruodžio 31 d. įgytą teisę verstis medicinos praktika pagal nacionalinę socialinės apsaugos sistemą, galėjo pretenduoti į abiem gydytojų kategorijoms skirtas darbo vietas, vis dėlto, jeigu jie nuspręstų pretenduoti į lygiavertę kvalifikaciją turintiems gydytojams skirtas vietas, neturėtų teisės reikalauti dvylikos balų, skiriamų už minėto pažymėjimo turėjimą. Taigi vietinėms viešosioms sveikatos įstaigoms ji nurodė procedūrų, susijusių su 1998 m., atžvilgiu, atimti dvylika balų, kurie iš pradžių buvo skirti minėtiems gydytojams.
- 17 Šios įstaigos, vykdydamos *Regione Puglia* nurodymus, vis dėlto atsisakė lygiavertę kvalifikaciją turintiems gydytojams skirtų darbo vietų atžvilgiu abi kvalifikacijas turintiems kandidatams skirti dvylika balų, priklausančių studijų pažymėjimo turėtojams.
- 18 Būtent dėl kai kurių šių įstaigų, tarp jų ir *Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4*, sprendimų G. Berardi ir kt. bei L. Vaira ir kt. pareiškė ieškinius *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia*, nurodydamos, kad šie sprendimai yra neteisėti, nes jie buvo priimti pažeidžiant bei neteisingai taikant kolektyvinės sutarties 2, 3 ir 20 straipsnius.
- 19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kurio buvo prašoma nuspręsti dėl *Regione Puglia* priimto sprendimo teisėtumo, iš pradžių padarė išvadą, kad abi kvalifikacijas turintys gydytojai turėjo teisę pretenduoti į abiejų kategorijų darbo vietas, bet jiems nebuvo galima skirti dvylika balų kaip studijų pažymėjimų

turėtojams, kai jie pretendavo į darbo vietas, skirtas lygiavertės kvalifikacijos turėtojams.

- 20 Tačiau tuo pat metu *Consiglio di Stato* (Italija) byloje dėl kito apeliacinio skundo, pateikto dėl regiono administracinio teismo sprendimo, 2000 m. kovo 15 d. Sprendimu Nr. 1407 (toliau – *Consiglio di Stato* sprendimas) nusprendė, kad gydytojai, tinkami užimti laisvas darbo vietas vietovėse, kuriose trūksta gydytojų, turi būti parenkami iš bendro regiono sąrašo, net jei yra numatyta, kad šių darbo vietų suteikimo tikslais turi būti nustatytos dvi skirtingos kvotos bendrosios medicinos studijų pažymėjimą ir lygiavertę kvalifikaciją turintiems gydytojams, ir kad pirmosios kategorijos gydytojai, kurie 1994 m. gruodžio 31 d. turėjo teisę verstis bendrosios medicinos praktika pagal nacionalinę sveikatos apsaugos sistemą, gali pretenduoti į abi darbo vietų kvotas; todėl, jo manymu, šiuo atveju jiems reikėtų skirti kolektyvinės sutarties 3 straipsnio 1 dalyje numatytus dvylika balų, nes galiojantys teisės aktai nenumato šiuo klausimu skirtumo tarp dviejų kvalifikacijų.
- 21 Dėl šio sprendimo *Regione Puglia* nusprendė pakeisti savo pirmesnę poziciją ir 1999 metų procedūrose atsižvelgti į dvylika balų, skirtų bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimų turėtojams. Taigi šio regiono viešosios sveikatos įstaigos nustatė naują laisvų gydytojų darbo vietų paskirstymo tvarką vietovėse, kuriose trūksta gydytojų. Vis dėlto 1998 metų procedūra liko nepakeista.
- 22 Būtent dėl šios naujos *Regione Puglia* pasirinktos pozicijos ir jos pagrindu vietinių viešųjų sveikatos įstaigų priimtų priemonių A. Fascicolo ir kt. bei E. De Benedictis ir kt. – tik lygiavertę kvalifikaciją turintys gydytojai – taip pat pareiškė ieškinį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme. Jie iš esmės tvirtina, kad

gydytojų, įgijusių teisę verstis medicinos praktika iki 1995 m. sausio 1 d. ir turinčių specialių bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimą, dėl kurio jie gauna atitinkamą balų skaičių, pretendavimas į abi darbo vietų kvotas paneigia bet kokią galimybę taikyti Direktyvose 86/457 ir 93/16 įtvirtintą lygiavertiškumo principą.

- 23 Dviejų jam pateiktų išspręsti ginčų atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas sutinka su *Conciglio di Stato* nuomone, kad bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimą turintys gydytojai gali pretenduoti į bet kurias darbo vietas vietovėse, kuriose trūksta gydytojų. Vis dėlto, jis nesutinka su pastarosios pozicija dėl dvylikos balų šiems gydytojams skyrimo, jeigu jie pretenduoja į darbo vietas, skirtas lygiavertę kvalifikaciją turintiems gydytojams. Šiuo paskutiniu klausimu jis mano, kad *Conciglio di Stato* sprendime neatsižvelgiama į aplinkybę, jog Direktyvose 86/457 ir 93/16 Bendrijos teisės aktų leidėjas nusprendė, kad yra būtina ginti gydytojų, neturinčių bendrosios medicinos praktikos studijų diplomo, pažymėjimo ar kito kvalifikaciją patvirtinančio dokumento, 1994 m. gruodžio 31 d. įgytą teisę verstis bendrosios medicinos praktika, tuo pat metu panaikinant galimybę daryti hierarchinį skirtumą tarp šių dviejų kategorijų gydytojų.

- 24 Šiomis aplinkybėmis *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tris prejudicinius klausimus, kurie dviejuose šio teismo sprendimuose suformuluoti taip pat:

- 1) Ar bendrosios medicinos praktikos tikslais iki 1994 m. gruodžio 31 d. įgyta teisė verstis medicinos praktika pagal Direktyvos 86/457/EEB 7 straipsnio 2 dalį ir

Direktyvos 93/16/EEB 36 straipsnio 2 dalį laikytina lygiaverte specialių bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimui?

- 2) Ar remiantis minėtomis Bendrijos teisės nuostatomis bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimo turėjimas valstybėms narėms leidžia nuo 1995 m. sausio 1 d. gydytojams, taip pat turintiems iki 1994 m. gruodžio 31 d. įgytą teisę vykdyti profesinę veiklą, sudaryti palankesnes sąlygas, taikant didesnę laisvų darbo vietų rezervą nei taikomas tik vienos ar kitos kvalifikacijos turėtojams?
- 3) Jeigu atsakymas į antrą klausimą yra teigiamas ir, atsižvelgiant į įgytoms teisėms taikytinas taisykles, – ar pirmiau nurodyta sąlyga valstybėms narėms suinteresuotųjų gydytojų atžvilgiu leidžia taikyti dar specifiskesnį požiūrį, kiekvieną kartą suteikiant tam tikrą skaičių papildomų balų dėl bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimo?“

25 2002 m. vasario 12 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-10/02 ir C-11/02 buvo sujungtos, kad bendrai būtų vykdomos rašytinė ir žodinė proceso dalys bei priimamas sprendimas.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

26 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar iki 1995 m. sausio 1 d. įgyta teisė verstis bendrosios medicinos praktika pagal

nacionalinę sveikatos apsaugos sistemą remiantis Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalimi tokios veiklos vykdymo tikslais laikytina lygiaverte specialių bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimo turėjimui.

- 27 Neginčytina, kad vienos iš dviejų pirmesniame punkte nurodytų kvalifikacijų turėjimas yra minimali vertimosi bendrosios medicinos praktika sąlyga. Tačiau iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo sprendimų matyti, kad šiuo klausimu iš esmės siekiama išsiaiškinti, ar nacionalinės taisyklės, taikomos suteikiant laisvas gydytojų darbo vietas nacionalinėje sveikatos sistemoje, yra suderinamos su minėto 36 straipsnio 2 dalimi, atsižvelgiant į aplinkybę, kad pagal šią sistemą kandidatai, turintys specialių bendrosios medicinos studijų pažymėjimą, ir kandidatai, turintys lygiavertę kvalifikaciją, nebūtinai turi vienodas galimybes gauti šias laisvas darbo vietas.
- 28 Visų pirma konstatuotina, kad Direktyvos 93/16 30–41 straipsniais siekiama suderinti minimalias diplomų, pažymėjimų ir kitų dokumentų, patvirtinančių specialių bendrosios medicinos studijų baigimą, išdavimo sąlygas, siekiant palengvinti laisvą gydytojų judėjimą (šios direktyvos 20–23 konstatuojamosios dalys). Atsižvelgiant į šį tikslą, jos 36 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje nustatoma, kad remiantis įgytomis teisėmis verstis bendrosios medicinos praktika pagal nacionalinę socialinio draudimo sistemą galima tik turint diplomą, pažymėjimą ar kitą šias specialias studijas patvirtinantį dokumentą.
- 29 Būtent šiuo klausimu Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalis patikslina, kad „valstybė narė tiksliai apibrėžia savo pripažįstamas įgytas teises. Tačiau ji pripažįsta teisę verstis bendrosios medicinos praktika laikantis nacionalinės socialinio draudimo sistemos ir neturint 30 straipsnyje nurodyto diplomo, pažymėjimo ar kito oficialias kvalifikacijas patvirtinančio dokumento tiems gydytojams, kurie, remiantis 1–20 straipsniais, 1994 m. gruodžio 31 d. tokią teisę turėjo ir tą dieną buvo įsisteigę jos teritorijoje, kaip nurodyta 2 straipsnyje arba 9 straipsnio 1 dalyje“.

30 Šia nuostata kiekvienai valstybei narei suteikiama diskrecija apibrėžti įgytas teises, kuri priklauso nuo vienintelės sąlygos, t. y., kad kiekviena valstybė narė pripažintų įgytas teises gydytojų, kurie, nors ir neturėdami bendrosios medicinos praktikos studijų diplomo, iki 1995 m. sausio 1 d. šioje valstybėje narėje pasinaudojo jiems kitoje valstybėje narėje išduotų diplomų, pažymėjimų ir kitų dokumentų pripažinimu ir kurie joje iki šios datos taip pat įgijo teisę verstis bendrosios medicinos praktika pagal nacionalinę socialinės apsaugos sistemą (žr. 1997 m. spalio 16 d. Sprendimo *Garofalo ir kt.* nuo C-69/96 iki C-79/96, Rink. p I-5603, 29 ir 30 punktus).

31 Siekiant atsakyti į pirmą klausimą, visų pirma reikia pastebėti, kad, kaip matyti iš Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalies formuluotės, pagal ją nereikalaujama, kad valstybės narės vienodai vertintų įgytas teises ir specialių bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimo turėjimą. Šioje nuostatoje nurodyta minimalia sąlyga, taikoma gydytojams, kurių įgytos teisės turi būti pripažintos, nesiekiamo patikslinti apsaugos, kurią atitinkama valstybė narė turi suteikti šioms teisėms, apimtys.

32 Antra, šia sąlyga siekiama išvengti situacijų, kuriose gydytojai, pasinaudoję Bendrijos direktyvų užtikrinta įsisteigimo laisve ir iki 1995 m. sausio 1 d. įgiję teisę verstis bendrosios medicinos praktika pagal priimančios valstybės narės socialinę apsaugos sistemą, jos netektų dėl to, kad neturi Direktyvoje 93/16 numatytų naujų diplomų, pažymėjimų ar kitų kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų (žr. minėto sprendimo *Garofalo ir kt.* 31 punktą).

- 33 Taigi pakanka pastebėti, kad net jei esant tokiam tarpvalstybiniam elementui minėta sąlyga galima reikalauti, jog įgytoms teisėms būtų suteikta platesnės apimties apsauga, nagrinėjamu atveju, kaip jau buvo patvirtinta per posėdį, nacionaliniame teisme iškeltos bylos yra susijusios tik su vidaus tvarka.
- 34 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad vien tai, jog dėl nacionalinės sistemos, taikomos suteikiant darbo vietas gydytojams vietovėse, kuriose trūksta gydytojų, ypatumų specialių bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimo ir lygiavertės kvalifikacijos turėtojai nebūtinai turi vienodas galimybes gauti šias darbo vietas, nepažeidžia Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalies.
- 35 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į pirmą klausimą galima atsakyti taip: Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalis galimybės užimti bendrosios medicinos praktikos gydytojo pareigas atžvilgiu valstybių narių neįpareigoja iki 1995 m. sausio 1 d. įgytą teisę verstis bendrosios medicinos praktika pagal nacionalinę socialinės apsaugos sistemą pripažinti lygiaverte specialių bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimui.
- Dėl antrojo ir trečiojo klausimo*
- 36 Antruoju ir trečiuoju klausimais, kurie nagrinėtini kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalis draudžia, kad gydytojams, kurie tuo pat metu yra bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimo turėtojai ir iki 1994 m. gruodžio 31 d. įgiję teisę verstis

bendrosios medicinos praktika pagal nacionalinę sveikatos sistemą, valstybės narės taikytų:

- didesnio skaičiaus darbo vietų rezervą nei tas, kuris taikomas tik minėtą pažymėjimą ar teisę turintiems gydytojams, suteikiant jiems galimybę tuo pat metu pretenduoti į šių dviejų kategorijų rezervuotas darbo vietas,
- dar palankesnes sąlygas, suteikiant papildomų balų už minėtą pažymėjimą, kai jie pretenduoja į darbo vietas, skirtas gydytojams, įgijusiems teisę verstis praktika iki 1994 m. gruodžio 31 dienos.

37 G. Berardi ir kt. bei L. Vaira ir kt. teigimu, Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalyje numatytos pareigos pripažinti teisę verstis bendrosios medicinos praktika kitų valstybių narių gydytojams, kurie 1994 m. gruodžio 31 d. tokią teisę turėjo ir tą dieną buvo įsisteigę priimančios valstybės narės teritorijoje, nepaneigia rezervuotų darbo vietų sistema.

38 Be to, šie ieškovai teigia, kad būtų teisėta, jog „dvigubą kvalifikaciją“ turintys kandidatai galėtų pretenduoti į daugiau darbo vietų. Pastangos siekiant gauti minėtą pažymėjimą pateisintų tai, jog jis būtų laikomas vertingesniu už lygiavertį gydytojo praktikos laikotarpį. Be to, jei už tokį pažymėjimą nebūtų skiriama dvylika papildomų balų, šio pažymėjimo turėtojai atsidurtų mažiau palankesnėje padėtyje nei tie, kurie vertėsi gydytojų praktika ir sukaupė papildomų balų dėl patirties.

- 39 Tuo pačiu klausimu Europos Bendrijų Komisija mano, kad, atsižvelgiant į valstybių narių diskreciją pripažįstant įgytas teises, nei taisyklės dėl gydytojų, įgijusių teisę verstis praktika iki 1995 m. sausio 1 d., dalyvavimo viešuose konkursuose dėl darbo valstybės narės socialinės apsaugos sistemoje, nei galimos rezervo kvotos jų naudai bei per atrankos procedūrą jiems skiriami balai nepatenka į Direktyvos 93/16 taikymo sritį.
- 40 Tačiau E. De Benedictis ir kt. teigia, kad nuo 1995 m. sausio 1 d. valstybės narės gydytojams, kurie turi bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimą ir kurie įgijo teisę verstis bendrosios medicinos praktika iki 1994 m. gruodžio 31 d., neturėtų taikyti palankesnių sąlygų, skirdamos daugiau darbo vietų nei tik vienos ar kitos kvalifikacijos turėtojams.
- 41 Kaip jau buvo konstatuota šio sprendimo 30 punkte, Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalimi valstybėms narėms suteiktas įgaliojimas apibrėžti įgytas teises yra susijęs su vienintele sąlyga, taikoma gydytojams, kurie, pasinaudoję teise laisvai judėti, įgijo teisę verstis bendrosios medicinos praktika pagal priimančios valstybės narės socialinės apsaugos sistemą. Atsižvelgiant į Bendrijos teisės aktų leidėjo tikslą (žr. šio sprendimo 28 punktą), ši sąlyga negali būti taikoma situacijoms, kuriose nėra tarpvalstybinio elemento.
- 42 Todėl grynai vidaus situacijose, kurios nagrinėjamos pagrindinėse bylose, priimančioji valstybė narė turi teisę savarankiškai nustatyti įgytų teisių apimtį.

43 Šiuo klausimu akivaizdu, kad jeigu atskirų darbo vietų kvotų nustatymo bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimo turėtojams ir lygiavertės kvalifikacijos turėtojams nacionalinis pagrindimas remtųsi siekiu apsaugoti pastarosios kategorijos gydytojų įgytas teises, leidimas vienos kategorijos gydytojams pretenduoti į abi darbo vietų kvotas tuo pat metu sumažintų tik lygiavertę kvalifikaciją turintiems gydytojams teikiamą apsaugą. Vis dėlto toks reglamentavimas savaime nepažeistų Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalies, kuri vidaus situacijose suteikia valstybėms narėms laisvę apibrėžiant įgytas teises.

44 Be to, reikia patikslinti, kad papildomų balų skyrimas bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimo turėtojui, pretenduojančiam į darbo vietas, skirtas asmenims, įgijusiems teisę verstis bendrosios medicinos praktika pagal nacionalinę socialinės apsaugos sistemą iki 1994 m. sausio 31 d., taip pat nepažeidžia Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalies.

45 Atsižvelgiant į tai, kas buvo pasakyta, į antrąjį ir trečiąjį klausimus reikia atsakyti taip: Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 daliai nedraudžia, jog gydytojams, kurie tuo pat metu yra bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimo turėtojai ir iki 1994 m. gruodžio 31 d. įgiję teisę verstis bendrosios medicinos praktika pagal nacionalinę socialinės apsaugos sistemą, valstybės narės taikytų:

— didesnio skaičiaus darbo vietų rezervą nei tas, kuris taikomas tik minėtą pažymėjimą ar teisę turintiems gydytojams, suteikiant jiems galimybę tuo pat metu pretenduoti į šių dviejų kategorijų rezervuotas darbo vietas,

- dar palankesnes sąlygas, suteikiant papildomų balų už minėtą pažymėjimą, kai jie pretenduoja į darbo vietas, skirtas gydytojams, įgijusiems teisę verstis praktika iki 1994 m. gruodžio 31 dienos.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- ⁴⁶ Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas etapų nacionalinio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti nacionalinis teismas. Kitų proceso dalyvių, kurie pateikė Teisingumo Teismui savo pastabas, išlaidos nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/16, skirtos padėti laisvam gydytojų judėjimui ir jų diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusiam pripažinimui, 36 straipsnio 2 dalis galimybės užimti bendrosios medicinos praktikos gydytojo pareigas atžvilgiu valstybių narių neįpareigoja iki 1995 m. sausio 1 d. įgytą teisę verstis bendrosios medicinos praktika pagal nacionalinę socialinės apsaugos sistemą pripažinti lygiaverte specialių bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimui.

2. **Direktyvos 93/16 36 straipsnio 2 dalis nedraudžia, kad gydytojams, kurie tuo pat metu yra bendrosios medicinos praktikos studijų pažymėjimo turėtojai ir iki 1994 m. gruodžio 31 d. įgiję teisę verstis bendrosios medicinos praktika pagal nacionalinę socialinės apsaugos sistemą, valstybės narės taikytų:**
- **didesnio skaičiaus darbo vietų rezervą nei tas, kuris taikomas tik minėtą pažymėjimą ar teisę turintiems gydytojams, suteikiant jiems galimybę tuo pat metu pretenduoti į šių dviejų kategorijų rezervuotas darbo vietas,**
 - **dar palankesnes sąlygas, suteikiant papildomų balų už minėtą pažymėjimą, kai jie pretenduoja į darbo vietas, skirtas gydytojams, įgijusiems teisę verstis praktika iki 1994 m. gruodžio 31 dienos.**

Parašai.